

Amor

Manel Castromil Pérez

XXXII Premi Ciutat de Tarragona de novel·la Pin i Soler

Narratives

Amor

Narratives
145

El jurat del XXXII Premi Ciutat de Tarragona de novel·la Pin i Soler (2022), convocat per l'Ajuntament de Tarragona, Òmnium Cultural del Tarragonès i el Centre de Normalització Lingüística de Tarragona, el formaven Xavier Aliaga, Lluís-Anton Baulenas, Pere Guixà, Marina Porras, Vicenç Villatoro i Joan Chavarria com a secretari.

© 2022 Manel Castromil Pérez

© Antonio López, VEGAP, Barcelona, 2022,
per la imatge de portada

© 9 Grup Editorial, per l'edició
Angle Editorial
c. Mallorca, 314, 1r 2a B / 08037 Barcelona
T. 93 363 08 23
www.angleeditorial.com
angle@angleeditorial.com

Disseny de col·lecció i de cobertes: J. Mauricio Restrepo

Primera edició: setembre de 2022
ISBN: 978-84-19017-26-0
DL B 14196-2022
Imprès a Romanyà Valls SA

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni la incorporació a un sistema informàtic, ni la transmissió en cap forma ni per cap mitjà, sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del copyright.

Amor

Manel Castromil Pérez

XXXII Premi Ciutat de Tarragona
de novel·la Pin i Soler

 Angle Editorial

a la Cristina

No sabemos quiénes somos hasta que nos llega
la hora de ser menos de lo que hemos sido.

LORENZO SILVA, *El blog del Inquisidor*

La llibertat és un camí intransitable. No n'estic segur de les paraules; que aquestes hagin estat les paraules. Encara hi dono voltes quan surto del lavabo. Un sintagma que m'ha despertat de sobte, com si algú em digués el meu nom a cau d'orella. M'he llevat dejorn que ja clarejava. He somiat amb una frase la textura de la qual no la lligo a cap veu. Feia dos anys que no m'aixecava abans que ella. Resto un moment amb les mans recolzades a la pica. I començo a fer passades amunt i avall, segant un camp de pèls blancs. No goso anar més enllà de les temples. Desendollo la màquina. La llum del dia i aquesta llum. He mirat el mirall sense veure-m'hi. Hauria dit que no era jo. Una pareidolia.

M'he mullat la cara; me l'he ensabonada amb espuma, i he acabat la feina amb una Match 3. Davant meu, algú em mirava fent-ho. Veia les passades arranades a la pell; un punt vermell aquí i allà. Veia l'esbandida final; la tovallola al meu coll. El paio del mirall escrutava les meves mans: hi distingia els capcirons untats de bàlsam fent massatge per la superfície rasurada; i comprovava, subsegüentment, que endrecessin tot el que jo havia emprat, maquineta, brotxa, tissors, bàlsam, espuma; m'observava mostrant-l'hi, veus?, La Toja, hi diu; para piel sensible. Uns ulls m'esguardaven el rostre fins que vaig desaparèixer cap al moble de sota la pica. Dues realitats. Dues llums. No m'hi sé. Una frase.

Quan he sortit del lavabo, l'aroma del seu primer cafè embolcallava la cuina, el menjador, la sala. Ella encara duia la camisa de dormir i els cabells esbullats i la son als ulls. I en veure'm m'ha dit Ei; i al moment Et queda bé! I tot seguit Com quan ens vàrem conèixer! Quan ens vàrem conèixer jo tenia divuit anys, he pensat. I ella també, els mateixos. Quan ens coneguérem gairebé tot estava per fer, i una bona part del que havia de ser possible ja era del tot impossible. Em mirava, dempeus davant la barra de la cuina, la tassa fumejant, i somreia. Em canvio i me'n vaig a comprar el pa, diu. M'ho diu a mi. Parpellejo. Me'n torno al llit. La llibertat, penso. És un camí, penso. Intransitable.

Em dec haver adormit. Sento la porta d'entrada. Obrir-se. I al moment, tancar-se. Me la imagino acompanyant la fulla de melis amb la mà dreta i l'agafador avall. Gairebé no se sent. Jo la sento. No hi ha cap frase nova al meu cap. Es mou sense fer fressa perquè es pensa que encara dormo. Soc al llit, però no dormo. Ha arribat del poble amb el pa i el diari Ara. El so de la portella del congelador em permet veure com hi desa un dels dos rodons de mig. Primer l'he sentit obrir la bossa de plàstic i treure'n les llesques de l'esmorzar. Actua amb la prudència de qui desactiva una mina antipersones. Percebo la meva respiració; els seus passos. No fa soroll. La sento. Em duc les mans a la cara.

No tinc fred. No tinc calor. No tenir fred ni calor deu voler dir que estic bé. Una esclatxa al paravent de la finestra m'aprompta la claror justa. Són tres de vuit. Ella sempre arriba a aquesta hora, amb el diari sota el braç. Dia sí i dia no, amb el pa. Avui és dia sí. L'Ara a la benzinera i el pa de la fleca que obre a les set. Tot allò que és ineludible. S'ha pres el primer cafè aquí; a la barra de la cuina. I en una estona esmorzarem. Saber les coses no les fa més fàcils. Tampoc més difícils. Torrades amb mantega i melmelada, una; i una altra amb pit de gall dindi i formatge. Suc de taronja. És la fressa que sento ara. El meu despertador, en diu ella. Cinc o sis taronges petites. Diré que no tinc gana.

Sento com pica a la porta; dos tocs suaus mentre l'obre. Dormies?, em demana. No, li dic. El seu cos emmarcat a l'entrada de l'habitació. La paraula és més potent que la llum. Parpellejo; en faig una composició de lloc. Manté la porta mig oberta amb la mà esquerra al pom. Esmorzem?, diu. M'ho demana a mi. No tinc gana, dic. Menja alguna cosa, se't posarà bé, fa ella. La penombra del dormitori sense ventilar crea una atmosfera palustre. La seva figura de besllum em parla amb un llençatge que ara no puc entendre. El somriure gairebé eteri que albiro als seus llavis no desmenteix del tot Poe. Edgar Allan, penso; no sé per què hi penso. No. Tanco els ulls. Ara vinc, em sento dir.

M'incorporo. Miro el buit entrefosc. Sec a l'espona del llit i em toco la cara estranya. Torno a tancar els ulls. La roba que duc posada és la que duia ahir. I abans-d'ahir. I abans-d'ahir l'altre. Amb la qual em vaig vestir fa dues setmanes i mitja, d'ençà que vàrem arribar. L'he rentada un cop. Me la va rentar ella. Fa deu dies; aquell matí me'n vaig posar una de semblant. Fins a la tarda, un cop aquesta va ser eixuta. Obro els ulls. M'aixeco. La dosi diària de coratge. Surto de l'habitació. Quan aparec al menjador, la llum del sol hi bat de ple i la taula està parada. Ella fulleja el diari, asseguda a l'escó de la sala. No se sorprèn en veure'm. Ja m'ha vist abans, quan ens hem llevat i jo he sortit del lavabo així.

Deixa el diari i se m'apropa. Què tal, em demana. Millor, menteixo. Em toca la cara. De debò que et queda bé, diu. I em besa. Seiem?, fa, tot desplaçant la cadira. Duu una camisa blanca de tiretes amples; pantalons de tergal negre amb ratlla i butxaca francesa; sandàlies blanques de mig taló i sivella lateral platejada. Seiem?, repeteix. Em mira. Somriu alleujada quan veu que ho faig. M'ha torrat una llesca i me l'ha untada amb mantega i melmelada de poma i canyella; a l'altra li ha sucats un tomàquet i li ha posat una llenca de formatge i una de pit d'indiot. Tinc vint centilitres de suc de taronja al meu davant. Bon profit, sento que diu. Assenteixo amb el cap. Agafo el got i en faig un glop llarg.

Això entra sol, diu. I també Veuràs que bé. Sec a la seva dreta; la paret del dormitori queda al meu darrere. Miro cap a la porta d'entrada, menjador i sala d'estar enllà. Ella sempre seu de cara a l'era. La frescor del matí i el sol de juliol li banyen el rostre a través de la finestra oberta. Les mosquiteres fan que la bonior de fora només sigui una retransmissió llunyana. A les tovalles hi ha tres boïgues de les cigarretes dels cunyats. Dels germans. Tres cunyats, penso; un forat per cadascun d'ells, se m'acut. Avui picarà més que aquests dies enre-re, sento al meu costat. Quan he sortit feia fresca, però; he hagut de posar-me la jaqueta, fa. Hm hhm, em sento dir. Tanco els ulls. Els obro. M'hi sé.

Veig la jaqueta de punt al penjador de l'entrada. Puc veure una bona part de l'exterior, totes les finestres de la casa són obertes. Llevat de la del nostre dormitori. El sol només entra per les obertures que donen a orient; d'aquí a poc passarà per darrere de la casa, el garatge, l'hort, la cambra de les lliteres. No m'he arromangat la camisa; hi duc els punys sense cordar. Et passa?, sento que diu. M'ho diu a mi. El què, penso. Sí, dic. Això se't posarà bé, conclou. Menja al meu ritme. Fa quaranta-cinc anys que sap com menjo. Els farà al setembre. Quatre dècades i mitja amb els nostres ritmes avinguts. El meu, però, mai és el mateix. I ella s'hi adapta. Només sobreviurà qui s'adapti al medi.

En vols més, de suc?, fa, quan veu que gairebé me l'he acabat. No, responc. I també Ja en tinc prou, gràcies. No em costa gens, fer-te'l, assegura. Nego amb el cap. Em torco els llavis amb el tovalló. El silenci és el fil que uneix els nostres extrems a l'hora d'esmorzar. En créixer el dia, les paraules s'apropriaran dels actes que ens defineixen; del que duem a terme perquè no podem deixar de fer-ho. L'existència aglutina materials que malden per explicar un tot. Els acumula per permetre'ns desenvolupar-nos com a éssers d'acció. El temps, però, ens diu que només tindrem allò que hem donat. M'acabo el got. Respiro. Tota la vida fem coses sense saber que el que importa és intangible.

La paraula és més potent que la matèria perquè quan desapareix la cosa el mot roman. Un mot que només defineix allò que hi havia hagut. Perdre'm perquè estem fets de paraules. Paraules que no sempre esdevenen fets; mots que no necessàriament impliquen una acció, penso. Els materials de què suposadament estem compostos no són més que materials d'enderroc. Al contrari del que li passava al poeta, jo recordo perfectament el mot que em defineix. Puc desdebanar la meva existència i que en resti només el feix d'allò que no em podré endur. La runa d'una vida. Un silenci. Definir el que ja no hi és significa fer present el passat. Fer-lo tangible. Portar-lo aquí. Ara. Avui.